

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 796/44, Praha 1

PSČ 110 00

Č.j.: ČOI 125376/21/O100/Bal/Št

Dne: 30. 9. 2021

Sp. zn. ČOI 51394/21/3000

COIX01IFF8G

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

obviněné, společnosti **ČEPRO, a. s.**, se sídlem Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČO 60193531, právně zast. JUDr. Jaromírem Císařem, advokátem, se sídlem Hvězdova 1716/2b, 140 00 Praha 4, podaném proti rozhodnutí inspektorátu České obchodní inspekce Jihomoravského a Zlínského ze dne 28. 6. 2021, č. j. ČOI 81276/21/3000/R/N, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **1.000.000,- Kč** (slovy: jeden milion korun českých) pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona č. č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), čímž byla naplněna skutková podstata přestupku podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) jmenovaného zákona; a kterým jí dále bylo v souladu s ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ust. § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto**:

I. Podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se napadené rozhodnutí mění takto:

Slova „nafta motorová“ se mění na „nafta motorová Diesel bez Bio+“.

Slova „pokutu ve výši 1.000.000,- Kč, slovy: jeden milion korun českých“ se nahrazují slovy „pokutu ve výši 300.000,- Kč, slovy: tři sta tisíc korun českých“.

II. Ve zbytku se napadené rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 5 věta druhá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1104023021, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní složenkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, variabilní symbol 1104023021, konstantní symbol 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní složenkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a byly shledány důvody pro jeho změnu a snížení uložené pokuty.

Rozhodnutím orgánu prvního stupně je obviněná (dále jen „odvolatelka“) viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustila tím, že dne 23. 3. 2021 na čerpací stanici Euro Oil č. 81 na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov, prodávala pohonnou hmotu naftu motorovou, vzorek č. 106/30/21/V, která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590+A1:2018, a to v ukazateli „Oxidační stabilita NM“, kdy zjištěná hodnota činila 57 g/m^3 , zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 -1 a ČSN EN ISO 4259 -2 má činit maximálně 33 g/m^3 .

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla odvolatelce uložena pokuta ve výši 1.000.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí orgánu prvního stupně podala odvolatelka prostřednictvím právního zástupce včasné odvolání, ve kterém namítá, že napadené rozhodnutí je nesprávné, pokud jde o povinnost správního orgánu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, resp. povinnost správního orgánu přihlídnout k povaze a závažnosti spáchaného přestupku včetně polehčujících okolností. Odvolatelka je dále přesvědčena, že správní orgán nesprávně vyhodnotil aplikaci liberace odvolatelky ze spáchaného přestupku podle ust. § 21 odst. 1 zákona o přestupcích.

Odvolatelka dále uvádí, že není její povinností v rámci přestupkového řízení prokazovat svoji nevinu (stran 2.239 zbylých litrů nafty motorové DIESEL bez Bio+), nýbrž je zákonnou povinností správního orgánu prokázat vinu odvolatelky bez důvodných pochybností. Společnost SGS zpracovala na žádost odvolatelky odborné stanovisko popisující vliv katalytických kovů na oxidační stabilitu nafty motorové. Z odborného stanoviska vyplývá, že proces oxidace je výrazně urychlen, pokud je nafta motorová v kontaktu s katalytickými kovy. Odvolatelka zdůrazňuje, že technologie rozvodu kontrolované čerpací stanice včetně její související výdejní technologie, tedy výdejní systém zahrnující oblast od výdejní pistole až po vlastní nádrž kontrolované čerpací stanice, je tvořena katalytickými kovy. Z protokolu o kontrole vyplývá, že v případě nevyhovující nafty motorové DIESEL bez Bio+ bylo před odběrem vzorků provedeno odčerpání pouze 4 litrů z výdejní pistole; následně byly z dané

výdejní pistole plněny vzorkovnice, a to dalšími 8 litry kontrolované pohonné hmoty po provedeném odčerpání. Ze strany správního orgánu tak bylo z výdejního stojanu odčerpáno celkem 12 litrů nafty motorové DIESEL bez Bio+. Odvolatelka v této souvislosti uvádí, že celkový objem výdejního systému kontrolované čerpací stanice činí cca 14,5 litrů. Pokud tedy správní orgán za účelem provedení laboratorního testování odebral z výdejní pistole celkem 12 litrů nafty, jednalo se pouze o vzorek, který byl odebrán z výdejního systému čerpací stanice, který je podrobený působení katalytických kovů ve smyslu odborného vyjádření SGS. Zdaleka tudíž nešlo o dostatečně reprezentativní vzorek odebraný až z nádrže čerpací stanice tak, aby správní orgán mohl skutečně prokázat vinu odvolatelky ze spáchání přestupku rovněž ohledně 2.239 litrů nafty motorové DIESEL bez Bio+ v nádrži.

Odvolatelka dále poukazuje, že provoz čerpacích stanic sice nebyl v březnu 2021 z důvodu situace ohledně onemocnění COVID-19 přímo dotčen restriktivními opatřeními, nýbrž nepřímo, a to kvůli zásadnímu omezení pohybu a pobytu osob a s tím související motorizace. V této souvislosti lze poukázat na usnesení vlády o přijetí krizového opatření ze dne 26. 2. 2021, č. 216, které přímo zakazovalo „*všem osobám opustit území okresu nebo hlavního města Prahy, na jehož území [měli] trvalý pobyt nebo bydliště [...]*“. Nadto byl na základě čl. III. uvedeného usnesení omezen rovněž pobyt a pohyb v rámci samotného území okresu. Tyto zákazy měly nepochybný vliv na výdeje a obrátkovost pohonných hmot jednotlivých čerpacích stanic odvolatelky. K tomu odvolatelka doplňuje, že situace ohledně onemocnění COVID-19 je v obchodní a právní praxi v rámci právního styku s příslušnými dodavateli a zákazníky běžně považována za okolnosti tzv. vyšší moci. Na celou problematiku je přitom nutné nahlížet komplexně, a nikoli izolovaně z pohledu jednotlivých dílčích opatření orgánů veřejné moci. Jak v minulosti postupně přicházelo onemocnění COVID-19 ve vlnách, reagovaly na tuto situaci orgány veřejné moci jednotlivými, postupně zpřísňujícími opatřeními, přičemž tímto způsobem reálně znemožňovaly trhu pohonných hmot predikci vývoje prodeje pohonných hmot a připravenost jednotlivých provozů z hlediska objemu pohonných hmot k naskladnění na čerpací stanice pro motoristy, což nepříznivě ovlivňuje jejich prodejnost.

S přihlédnutím k charakteru předmětné nafty motorové DIESEL bez Bio+, jejíž odběr není zdaleka tak frekventovaný oproti standardní naftě motorové bez Bio, lze ve smyslu odborného stanoviska SGS důvodně předpokládat dlouhodobý kontakt předmětné nafty motorové DIESEL bez Bio+ s katalytickými kovy výdejního systému čerpací stanice, a tedy výrazné zhoršení hodnoty její oxidační stability, jak prokázaly příslušné laboratorní zkoušky provedené společností SGS. Odvolatelka se tudíž domnívá, že odběr provedený správním orgánem na kontrolované čerpací stanici, resp. množství odebrané pohonné hmoty, nereflektoval s ohledem na situaci ohledně onemocnění COVID-19 a charakter této nafty pravidlo uvedené v odst. 4.1 ČSN EN ISO 3170 Kapalné ropné výrobky – Ruční odběr vzorků. Vzhledem k tomu je odvolatelka přesvědčena, že pro závěr o nevyhovující kvalitě zbylých 2.239 litrů pohonné hmoty v nádrži předmětné čerpací stanice chybí ve správním spise příslušná inspekční zpráva prokazující nevyhovující oxidační stabilitu tak, jak je tomu v případě odebraných 8 litrů pohonné hmoty. Odvolatelka je tudíž přesvědčena, že existují důvodné pochybnosti, že nevyhovující oxidační stabilita v rozsahu 57 g/m³ je dána rovněž v případě zbylých 2.239 litrů pohonné hmoty. Závěry správního orgánu o nevyhovující oxidační stabilitě kapaliny zbylé v nádrži kontrolované čerpací stanice se zakládají toliko na domněnkách. Není tak prokázáno, že by odvolatelka spáchala stíhaný přestupek v rozsahu 2.239 litrů pohonné hmoty.

Na podporu výše uvedených argumentů odvolatelka doplňuje, že závoz nafty motorové DIESEL bez Bio+ byl na kontrolovanou čerpací stanici proveden dne 12. 2. 2021 ze skladu v

Sedlnicích. Od tohoto závozu neproběhly do zbylé zásoby nafty na skladu v Sedlnicích žádné nové dodávky. Přitom ze zkušebního protokolu společnosti SGS ze dne 8. 4. 2021, č. 60867, vyplývá, že oxidační stabilita zásoby nafty motorové DIESEL bez Bio+ na skladu v Sedlnicích odpovídá normovaným hodnotám. Z uvedeného lze dovodit, že je nanejvýš pravděpodobné, že k nevyhovující oxidační stabilitě nafty motorové DIESEL bez Bio+ došlo skutečně díky nízké obrátce a působení katalytických kovů.

Odvolatelka je přesvědčena, že z hlediska aplikace liberace na skutkový stav je podstatné řádně posoudit celkovou povahu parametru oxidační stabilita a jeho význam v rámci běžné praxe relevantních subjektů. Důvodem je skutečnost, že běžná praxe nejvýznamnějších subjektů na trhu v oblasti kontroly nutně předurčuje přístup kontrolovaných subjektů na trhu pohonných hmot při implementaci interních kontrolních mechanismů a ochraně zákazníka. Parametr oxidační stabilita lze považovat za spíše podružný, neboť nedostatky tohoto parametru nejsou v kontrolní praxi ČOI obvyklé, což vyplývá z veřejně dostupných informací o činnosti ČOI a uložených pokut za nedodržení kvality nafty motorové. Odvolatelka v této souvislosti zdůrazňuje, že za dobu její existence ČOI nikdy nedostatky oxidační stability nafty motorové na čerpacích stanicích odvolatelky neidentifikovala. Z veřejně dostupných informací o činnosti ČOI také vyplývá, že za dobu posledních 5 let ČOI nedostatky neidentifikovala v rámci ČR, a že zjišťované nedostatky při kontrolách nafty motorové jsou ve značné většině případů v těchto parametrech kvality: bod vzplanutí, zvýšená teplota předestilování 95 % objemu, zvýšený obsah síry, vyšší obsah FAME, nízkoteplotní vlastnosti CFPP a CP a přítomnost vody. Na rozdíl od oxidační stability nejsou tyto parametry ovlivněny dobou skladování, přičemž nevyhovující jakost těchto parametrů se vždy týká celého objemu hmoty (s výjimkou síry, kterou lze v tomto ohledu porovnat s oxidační stabilitou, kdy její zvýšený obsah v kapalině může souviset s nižší obrátkou a kontaminací vyluhováním pryže z hadice).

Odvolatelka dále uvádí, že na území ČR fakticky existuje pouze jedna komerční odborně i technicky způsobilá akreditovaná laboratoř schopná provádět analýzu pohonných hmot, a to společnost SGS. Tato společnost je využívána také ČOI při kontrolách pohonných hmot ze strany ČOI. Z technických, logistických a finančních důvodů tak není představitelné a reálně možné, aby si kontrolované subjekty nechávaly provádět od společnosti SGS analýzu kvality pohonných hmot v plném rozsahu požadavků specifikačních norem plošně ve všech skladovacích kapacitách a na všech čerpacích stanicích, nadto v situaci, kdy služeb společnosti SGS využívá také ČOI. Standardně se tudíž v praxi netestují parametry, které se v praxi ČOI, resp. SGS, nevyskytují jako problematické. Pokud tedy společnost SGS v rámci výkonu služby pro ČOI neidentifikuje dlouhodobé či závažné porušování určitého parametru kvality pohonných hmot, logicky pak příslušná negativní zjištění nepřenáší do své komerční činnosti, kdy provádí kontrolu pohonných hmot u daných kontrolovaných subjektů. Projevem této skutečnosti je to, že parametr oxidační stabilita se ze strany společnosti SGS běžně netestuje a jeho kontrola tudíž není z hlediska péče řádného hospodáře při vynakládání finančních prostředků zahrnuta do interního kontrolního systému kontrolovaných subjektů.

Odvolatelka je pak přesvědčena, že požadavku vynaložení veškerého požadovatelného úsilí zabránit spáchání přestupku odpovídá takový postup, kdy je kontrolován sice menší rozsah parametrů kvality pohonné hmoty, a to na větším počtu vzorků pohonných hmot. Takový přístup lze považovat za rozumný průnik ochrany zákazníka a možností kontrolovaného subjektu z hlediska vynakládání prostředků. Odvolatelka dále uvádí, že nevýznamnost parametru oxidační stabilita vyplývá i z praxe dodavatelů (výrobců) pohonných hmot, kteří tento parametr ani neuvádějí na dodacích listech. Nadto odvolatelka doplňuje, že z hlediska aplikovatelných právních a technických norem chybí komplexní nástroj pro predikci chování

pohonné hmoty při dlouhodobém skladování založený na testování vybraných jakostních parametrů.

Odvolatelka je toho názoru, že z hlediska nastavení interního systému kontroly jakosti pohonných hmot vynaložila veškeré požadovatelné úsilí k tomu, aby spáchání přestupku zabránila, když nedostatky parametru oxidační stabilita se v praxi kontrolovaných subjektů i kontrolujících organizací dlouhodobě nevyskytují, pročež tento parametr nelze považovat za problematický, vyžadující zvláštní kontrolní péči. Nadto lze důvodně předpokládat, že ke zhoršení oxidační stability odebrané pohonné hmoty došlo vlivem dlouhodobého působení katalytických kovů výdejního systému z důvodu nízké obrátky předmětné pohonné hmoty způsobené zejména epidemiologickou situací v souvislosti s COVID-19. Odvolatelka se tudíž v této souvislosti dovolává okolnosti vyšší moci, která měla přímý a podstatný vliv na spáchání stíhaného přestupku v rozsahu nafty motorové DIESEL bez Bio+, aniž by měla reálnou možnost tuto okolnost ovlivnit či jí zabránit.

Odvolatelka považuje uloženou pokutu za nepřiměřenou. Navzdory tomu, že v odebraných vzorcích nafty motorové DIESEL bez Bio+ sice byly naměřeny nadlimitní hodnoty, je potřeba zdůraznit, že jde svým rozsahem o hodnoty, které maximální hodnotu oxidační stability nepřevyšují několikanásobně. Maximální hodnotu stanovenou na 33 g/m^3 překročila odvolatelka v kontrolované naftě pouze drobně o 24 g/m^3 . Odvolatelka přitom pochybuje, a ČOI v tomto kontextu ani nijak neprokazuje opak, že by pohonná hmota s oxidační stabilitou 57 g/m^3 způsobila palivovým systémům vozidel zákazníkům takové nezvratné důsledky, které jsou toliko v obecné rovině, bez možnosti jakéhokoli zpětného přezkoumání. Odvolatelka podotýká, že závěry správního orgánu o nebezpečnosti nevyhovující oxidační stability na palivové systémy vozidel zákazníků se nezakládají na žádném odborném posouzení, měřených údajích či jiných verifikovatelných skutečnostech tak, aby mohly být náležitě přezkoumány. Úvahy správního orgánu se nachází toliko v rovině předpokladů a ničím nepodložených domněnek. Správní orgán se žádným způsobem nevypořádal s tím, v jakých objemech, jak dlouho či v jakých frekvencích by zákazník musel do svého automobilu tankovat pohonnou hmotu s nepatrně vyšší oxidační stabilitou, aby byly palivovému systému způsobeny nevratné škody popisované v napadeném rozhodnutí, resp. zda by k těmto škodám došlo pouhým jednorázovým natankováním. Zároveň správní orgán nevzal do úvahy veškeré související vlivy, jako jsou např. vlastní technické řešení pohonné jednotky, její technický stav, způsob jízdy, režim jízdy a aditivaci se zaměřením na detergenci. Napadené rozhodnutí tedy žádným způsobem nekalkuluje ani nepracuje s preferencemi zákazníků. Stejně tak nezohledňuje ani skutečnost, že kontrolovaná čerpací stanice se nenachází v blízkosti žádné dálnice či jiné významně frekventované komunikace, které by spotřebu pohonné hmoty s vyšší oxidační stabilitou zvýšily.

Odvolatelka dále namítá, že ve výši pokuty se žádným způsobem nereflektuje velikost kontrolované čerpací stanice co do objemu prodaných pohonných hmot, resp. nafty motorové DIESEL bez Bio+ pouze na této kontrolované čerpací stanici, který za rok 2019 činí 83.096 litrů, odpovídající částce ve výši 2.215.467,- Kč po zaokrouhlení, ale bezdůvodně přihlížela nejen k celkovému zisku odvolatelky v roce 2019, ale i k nárůstu prodeje pohonných hmot obecně v rámci maloobchodu a množství zásob uskladněných na všech čerpacích stanicích odvolatelky. Již z těchto údajů je jednoznačné, že pokuta v uložené výši je nepřiměřená a žádným způsobem nereflektuje a neindividualizuje skutečnost, že odvolatelka spáchala přestupek pouze na jedné čerpací stanici ohledně jednoho jediného produktu.

Závěrem odvolatelka navrhuje, aby odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil, neboť odvolatelka stíhaný přestupek nespáchala, resp. prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila; případně aby snížil uloženou pokutu tak, aby její nová výše byla stanovena v přiměřené výši reflektující povahu a závažnost spáchaného přestupku dle výše uvedených hledisek.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se odvolatelka dopustila přestupku uvedeného ve výroku napadeného rozhodnutí, a tento přestupek jí byl bezpečně prokázán. Neshledal též v předchozím řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost vydaného rozhodnutí. Odvolací orgán pouze upřesnil název nevyhovující pohonné hmoty tak, aby byla zaručena dostatečná individualizace skutku. Dále shledal důvody pro snížení uložené pokuty.

K argumentu odvolatelky, že je povinností správního orgánu prokázat vinu bez důvodných pochybností, odvolací orgán uvádí následující. Podle ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách lze pohonné hmoty prodávat nebo vydávat pouze, pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami. Správní orgán je zmocněn ke kontrole složení a jakosti pohonných hmot na základě ust. § 7 odst. 2 zákona o pohonných hmotách. Kontrola jakosti pohonných hmot se provádí prostřednictvím rozborů odebraných vzorků. S ohledem na obsah správního spisu odvolací orgán nemá pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu posuzované věci. Odběr vzorků pohonných hmot proběhl v souladu s příslušným prováděcím právním předpisem a českou technickou normou ČSN EN 14275 Motorová paliva – Hodnocení kvality automobilového benzínu a motorové nafty – Vzorkování z výdejních pistolí veřejných a neveřejných čerpacích stanic. Vlastní odběr vzorků pak byl proveden podle platné Metodiky ČOI. K odběru vzorků došlo přes výdejní pistolí, jak určuje výše zmíněná technická norma; z příslušných právních předpisů nevyplývá povinnost správního orgánu odebírat vzorek přímo z nádrže kontrolované čerpací stanice. Správní orgán při odběru vzorků postupoval zcela legitimním způsobem. Zákazník čerpací stanice rovněž tankuje pohonné hmoty prostřednictvím výdejního stojanu, je tedy nanejvýš logické, aby odběr vzorku byl proveden stejným způsobem, jakým pohonnou hmotu čerpá běžný zákazník. Ze tří odebraných vzorků pohonných hmot prokazatelně nevyhověl vzorek Nafty motorové Diesel bez Bio+ v parametru oxidační stabilita. Vzhledem k právě uvedenému je odvolací orgán přesvědčen, že ve vztahu k posuzovanému skutku, tedy, že vzorek č. 106/30/21/V odebraný na kontrolované čerpací stanici dne 23. 3. 2021 nevyhověl limitním hodnotám v ukazateli oxidační stabilita, byla odpovědnost odvolatelky bezpečně prokázána bez důvodných pochybností.

Odvolatelka uvádí, že ke zhoršení hodnoty oxidační stability došlo působením katalytických kovů na pohonnou hmotu ve výdejním systému čerpací stanice. Odvolací orgán nepovažuje dané tvrzení ve vztahu k projednávanému případu za prokázané. Vzhledem k objektivní odpovědnosti za přestupek podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách, správní orgán nezjišťoval, jaká byla příčina snížené jakosti předmětné pohonné hmoty. Odvolatelka sice disponuje stanoviskem společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., ve kterém se obecně uvádí, že oxidační stabilita motorové nafty je ovlivněna dobou jejího kontaktu s katalytickými kovy a že v případě nižšího obrátu paliva může dojít ke zhoršení oxidační stability motorové nafty. Toto stanovisko však neprokazuje, že v právě projednávaném případě bylo příčinou nevyhovujícího parametru působení katalytických kovů; mohlo i nemuselo tomu tak být. Odvolatelka neprovedla rozbor předmětné pohonné hmoty uskladněné v nádrži

kontrolované čerpací stanici. Výše uvedená úvaha o možné příčině zhoršení oxidační stability je tudíž pouhou hypotézou.

Co se týče argumentů odvolatelky ohledně liberace ve smyslu ust. § 21 odst. 1 zákona o přestupcích, odvolací orgán uvádí, že oxidační stabilita je jedním ze sledovaných ukazatelů jakosti předmětné pohonné hmoty, jak ostatně vyplývá z vyhlášky o požadavcích na pohonné hmoty. Odvolatelka sama přiznává, že ve vztahu k tomuto sledovanému ukazateli neprovádí žádná preventivní opatření, nelze proto odvolatelce přisvědčit, že vynaložila veškeré možné úsilí, aby porušení své povinnosti zabránila. Z odvolání je patrné určité úsilí odvolatelky k zajištění kvality prodáváných pohonných hmot. Nicméně na takováto opatření je třeba pohlížet jako na splnění základních požadavků na zajištění odpovídající jakosti prodáváných pohonných hmot tak, aby tyto odpovídaly zákonu o pohonných hmotách a navazujícím prováděcím právním předpisům a příslušným normám.

V době kontroly provozovny odvolatelky byla pandemická situace COVID-19 kritická, Česká republika se nacházela v tzv. „třetí vlně“. Je obecně známo, že za zhoršené pandemické situace byl snížen pohyb osob (lidé pracovali z domova, některé podniky měly zakázanou či omezenou činnost...), což bylo úzce spjato s nižší vytížeností silniční dopravy. Odvolatelka sama přiznává, že odběr předmětné pohonné hmoty není zdaleka tak frekventovaný jako odběr standardní nafty motorové bez Bio. Závoz předmětné pohonné hmoty tak odvolatelka mohla přizpůsobit pandemické situaci, která se od prosince 2020 do března 2021, kdy byla provedena kontrola u odvolatelky, stále zhoršovala.

Pokud jde o argumenty odvolatelky týkající se dopadu pandemie způsobené onemocněním COVID-19 na kvalitu předmětné pohonné hmoty, uvádí odvolací orgán následující. Pandemická situace měla nepochybně vliv na celkovou ekonomiku České republiky. Některá podnikatelská odvětví byla zasažena více, jiná méně. Obecně správní orgán přihlíží k vlivu pandemické situace na případ obviněného v rámci odůvodnění výše uložené pokuty, a to především s ohledem na jeho celkové majetkové poměry, aby se správní orgán vyhnul uložení likvidační pokuty (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008 – 133 ze dne 20. 4. 2010 dostupný na www.nssoud.cz). Pokuta je ukládána odvolatelce jakožto osobě odpovědné za spáchaný přestupek, nikoli samotné provozovně odvolatelky. Z pohledu přiměřenosti pokuty tak jsou podstatné celkové majetkové poměry odvolatelky, nikoli ekonomická situace jedné z mnoha čerpacích stanic provozovaných odvolatelkou. Prvostupňový orgán tak při určení výše pokuty přihlédl k celkové finanční situaci odvolatelky, kdy nejaktuálnějším podkladem pro zhodnocení finanční situace odvolatelky byla ke dni vyhotovení napadeného rozhodnutí účetní závěrka za rok 2019 dostupná ve Sbírce listin obchodního rejstříku (dostupné na www.justice.cz). V podrobnostech odvolací orgán odkazuje na str. 8 napadeného rozhodnutí. V době vyhotovení tohoto rozhodnutí je ve Sbírce listin dostupná také účetní závěrka za rok 2020, ze které vyplývá, že odvolatelka hospodařila v tomto účetním období se ziskem po zdanění ve výši 1.650 mil. Kč. Tržby z prodeje zboží činily 34.501 mil. Kč. Aktiva společnosti činila 19.025 mil. Kč. Z výroční zprávy odvolatelky za rok 2020 dále vyplývá, že se odvolatelka s dopady pandemie COVID-19 vyrovnala velmi efektivně, kdy *„mezi nejvýznamnější faktory patří geografická poloha čerpacích stanic, které tak v podstatě nejsou závislé na tranzitní ani příhraniční dopravě. Pumpy EuroOil jsou dlouhodobě zaměřené převážně na profesionální dopravu, který vyžaduje především motorovou naftu. Veškeré čerpací stanice sítě EuroOil byly po celou dobu roku 2020 v provozu a nabízely kompletní služby. I díky tomu se podařilo minimalizovat všechna negativa dopadající na všechny provozovatele čerpacích stanic. O tom svědčí výsledky; propad prodeje byl jen - 7 % u BA, - 1,1 % u MN a celkově - 3,2 %. Pro porovnání uvádíme vývoj u členských společností České*

asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO), kde propady prodeje dosáhly - 9,8 % u BA, - 9,1 % u MN a celkově - 9,3 %.“ Odvolací orgán s ohledem na výše uvedené zastává názor, že pro odvolatelku s obratem řádově v miliardách korun není uložena pokuta likvidační.

Pokud jde o tvrzení odvolatelky, že závěry správního orgánu o nebezpečnosti nevyhovující oxidační stability na palivové systémy vozidel zákazníků se nezakládají na odborném posouzení, odvolací orgán uvádí, že pro kategorizaci a hodnocení odchylek v kvalitě prodáváných paliv si správní orgán nechal vypracovat odbornou zprávu od společnosti SGS Czech Republic s.r.o., ze které při své dozorové činnosti v rámci monitoringu kvality pohonných hmot vychází. Odvolací orgán v této souvislosti dále připomíná, že projednávaný přestupek je deliktem ohrožovacím, kde vznik materiální újmy (např. konkrétní škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění skutkové podstaty přestupku, tzn., že je přestupek spáchán již samotným prodejem pohonné hmoty, která nespĺňuje jakostní kritéria. Pro spáchání tohoto druhu přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Není tedy podstatné, zda vůbec a pokud ano, kolik zákazníků bylo skutečně poškozeno natankováním nejakostní pohonné hmoty. Pokud by poškození konkrétních zákazníků bylo zjištěno, byla by závažnost tohoto přestupku výrazně vyšší. Navíc lze dodat, že zákazník, který načerpal pohonnou hmotu neodpovídající jakostním požadavkům, je poškozen již tím, že mu byla prodána pohonná hmota, která nespĺňuje stanovené požadavky, přičemž vzniká riziko zhoršení vlastností motoru a poškození vozidel (v daném případě např. ucpání palivového systému a zvýšené opotřebení nebo poškození citlivých hydraulických prvků palivového systému). Kupující očekává, že nakupuje pohonnou hmotu, která vyhovuje požadavkům právních předpisů a technických norem. Kupující totiž oproti prodávajícímu skutečně nemají žádnou reálnou šanci před nákupem pohonné hmoty její kvalitu ověřit a jsou tak zcela odkázáni na solidnost prodávajícího.

Pokud jde o polehčující okolnosti daného případu, uvádí odvolací orgán, že prvostupňový orgán v rámci odůvodnění pokuty výše přihlédl jako k polehčující okolnosti ke skutečnosti, že jakostním limitům nevyhověl pouze jeden vzorek. Odvolací orgán nesouhlasí s tvrzením odvolatelky, že za dobu posledních 5 let ČOI nedostatky v oxidační stabilitě nezjistila. Je sice pravdou, že v případě motorové nafty byl nedostatek v oxidační stabilitě zjištěn naposledy v roce 2014 (viz rozhodnutí č. j. ČOI 98873/15/O100/3100/15/HI/Št ze dne 27. 10. 2015), nicméně u benzínu byl zjištěn nevyhovující parametr oxidační stabilita zjištěn v roce 2019 (viz rozhodnutí č. j. ČOI 20303/21/O100/2400/Šte/Št ze dne 9. 2. 2021) a v roce 2018 (viz rozhodnutí č. j. ČOI 80209/19/2200 ze dne 14. 6. 2019).

Pokud jde o určení výměry uložené pokuty, uvádí odvolací orgán následující. Podle ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o pohonných hmotách lze za spáchaný přestupek uložit pokutu až do výše 5.000.000,- Kč. Prvostupňový orgán ve shodě s ust. § 37 a násl. zákona o přestupcích přihlédl ke všem relevantním kritériím pro určení výše pokutu, zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu právem chráněného zájmu, ke způsobu spáchání přestupku a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Prvostupňový orgán po zhodnocení uvedených kritérií uložil pokutu ve výši 1.000.000,- Kč. Odvolací orgán je však toho názoru, že nebylo v dostatečné míře přihlédnuto k některým hodnotícím kritériím, konkrétně k tomu, že odchylka byla zjištěna pouze v jednom sledovaném parametru předmětné pohonné hmoty a další vzorky pohonných hmot odebraných při kontrole jakostním požadavkům vyhověly, a že se odvolatelka v posledních třech letech porušení dané právní povinnosti nedopustila (k tomu odvolací orgán dodává, že z interních systémů správního orgánu vyplývá, že naposledy byla odvolatelce uložena pokuta za porušení zákona o pohonných hmotách v roce 2015). Odvolací orgán dále shledal okolnost svědčící ve

prospěch odvolatelky v tom, že kontrolovaná čerpací stanice se nenachází přímo u rychlostní silnice či dálnice, nýbrž je umístěna nedaleko silnice II. třídy a mimo obydlenu oblast; lze tak předpokládat, že se nejedná o tolik vytiženou čerpací stanici, kde by tankovalo mnoho zákazníků. Odvolací orgán rovněž nepovažuje výši odchylky za tolik závažnou, aby opravňovala uložení milionové pokuty. S ohledem na výše uvedené odvolací orgán přistoupil ke snížení uložené pokuty na částku 300.000,- Kč.

Odvolací orgán nepřistoupil k výraznějšímu snížení pokuty zejména s ohledem na typovou závažnost přestupku vyjádřenou horní hranicí zákonné sazby, která podle ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o pohonných hmotách činí 5.000.000,- Kč. V této souvislosti lze rovněž připomenout konstantní judikaturu, dle níž „*aby pokuta za jiný správní delikt naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Odpovídající intenzita majetkové újmy bude v konkrétních případech záviset na řadě faktorů, v první řadě však na závažnosti spáchaného deliktu. Ta v sobě vždy zahrnuje jak typovou závažnost, kterou zákonodárce vyjádřil již rozpětím zákonné sazby pro uložení pokuty, tak individuální závažnost protiprávního jednání v konkrétním případě.*“ (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 1 As 9/2008 – 133 ze dne 20. 4. 2010). Takto vyměřená pokuta je dle názoru odvolacího orgánu plně v souladu s veřejným zájmem. Odvolací orgán podotýká, že zákon o pohonných hmotách není jen předpisem na ochranu spotřebitelů, jednak se vztahuje k prodeji pohonných hmot komukoli (nejen spotřebiteli), jednak se jedná o předpis směřující k ochraně životního prostředí, jednak se vztahuje i k otázkám bezpečnosti.

Pokutu ve snížené výši 300.000,- Kč považuje odvolací orgán za přiměřenou, odpovídající individuálním okolnostem projednávaného případu, přičemž nepředstavuje neodůvodněný rozdíl ve srovnání se skutkově obdobnými případy.

Z výše uvedených důvodů odvolací orgán rozhodl tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Toto rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu dále odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Ing. Mojmír Bezcený
ústřední ředitel
České obchodní inspekce
podepsáno elektronicky

Česká obchodní inspekce

inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně

třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno

Č.j.: ČOI 81276/21/3000/R/N

V Brně dne: 28. června 2021

Sp.Zn: 402/30/21

ROZHODNUTÍ

Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně, jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů a místně příslušný správní orgán podle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), v řízení zahájeném podle ust. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich rozhodla v souladu s ust. § 93 a násl. tohoto zákona takto:

obviněná: ČEPRO, a.s.

sídlo: Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7- Holešovice

IČO: 601 93 531

právně zast. Mgr. Pavlem Císařem, zaměstnancem obviněné

I. se uznává vinnou z porušení právní povinnosti, kterého se dopustila tím, že

dne 23. 3. 2021 na čerpací stanici Euro Oil č. 81, na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov, prodávala pohonnou hmotu naftu motorovou, vzorek č. 106/30/21/V, která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 861/2021 ze dne 25. 3. 2021, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota nafta motorová, vzorek č. 106/30/21/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590+A1:2018 a to v ukazateli

„Oxidační stabilita NM“, kdy zjištěná hodnota činila 57 g/m^3 , zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 -1 a ČSN EN ISO 4259 -2 má činit maximálně 33 g/m^3 , a tím porušila právní povinnost uvedenou v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) tohoto zákona.

- II. Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněné **ukládá** podle ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a ust. § 93 a násl. téhož zákona

pokuta

ve výši **1 000 000 Kč** (slovy: jeden milion korun českých),

- III. podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se ukládá obviněné

povinnost nahradit náklady řízení

ve výši **1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).

Uloženou pokutu je obviněná povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 3754-829011/0710, VS: 1104023021, KS: 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Náklady řízení je obviněná povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 19-829011/0710, VS: 1104023021, KS: 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Dne 23. 3. 2021 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně, třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu, včetně odběru kontrolních vzorků pohonných hmot, na čerpací stanici Euro Oil č. 81, na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov, kterou provozuje obchodní společnost ČEPRO, a.s., sídlo Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7- Holešovice, IČO

601 93 531. Při kontrole a odběru vzorků byla přítomna obsluha ČS [REDACTED] O tomto byl téhož dne sepsán úřední záznam, který je přílohou protokolu o kontrole ze dne 13. 4. 2021.

Dne 27. 3. 2021 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem na adrese třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu na čerpací stanici Euro Oil č. 81, na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov. Při kontrole byla přítomna obsluha ČS [REDACTED] O tomto byl sepsán úřední záznam, který byl kontrolované osobě doručen prostřednictvím datové schránky dne 30. 3. 2021, a ve kterém byla kontrolovaná osoba informována o nevyhovujícím vzorku pohonné hmoty nafty motorové, vzorek č. 106/30/21/V, odebrán dne 23. 3. 2021 na čerpací stanici Euro Oil č. 81, na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov.

Dne 27. 3. 2021 byl ve smyslu ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, vydán na zbývající nevyhovující pohonnou hmotu nafta motorová zákaz prodeje v množství 2.239 litrů.

Dne 1. 4. 2021 bylo správnímu orgánu od obviněné coby kontrolované osoby doručeno písemné vyjádření, ve kterém obviněná uvádí, že na základě kontrolního zjištění provedla kroky ke zjednáání nápravy; dne 29. 3. 2021 vyčerpání a následný převoz produktu MN + o objemu 2239 litrů k likvidaci, tentýž den uskutečněn závoz novým produktem MN + z výdejního terminálu Loukov, dne 30. 3. 2021 zabezpečeno servisní organizací SPEED vypuštění zbytkového množství původního produktu MN + následná likvidace tohoto množství, natažení produktu do výdejních stojanů a provedení servisních přetočí, na základě tel. jednání ze dne 29. 3. 2021 byl po provedených nápravných opatření zahájen prodej. Přílohou tohoto vyjádření je doklad o vyčerpání a následném převozu, aktuální stav před vyčerpáním, aktuální stav po vyčerpání, DNL k novému závozu a servisní doklad.

Dne 13. 4. 2021 byl inspektorem České obchodní inspekce na pracovišti inspektorátu sepsán protokol o kontrole, který byl obviněné coby kontrolované osobě doručen prostřednictvím datové schránky dne 14. 4. 2021.

Dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, pohonná hmota nafta motorová, vzorek č.106/30/21/V, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 861/2021 ze dne 25. 3. 2021, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota nafta motorová, vzorek č. 106/30/21/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590+A1:2018 a to v ukazateli „Oxidační stabilita NM“, kdy zjištěná hodnota činila 57 g/m³, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 -1 a ČSN EN ISO 4259 -2 má činit maximálně 33 g/m³ .

Prodejem pohonné hmoty dne 23. 3. 2021 na čerpací stanici Euro Oil č. 81, na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov, která nesplňovala požadavky zvláštních právních předpisů, porušila obviněná právní povinnost stanovenou v ustanovení § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) tohoto zákona.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. a) zákona o pohonných hmotách Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, provozovatele čerpací stanice a vlastníka výdejní jednotky, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, v souladu s prováděcím právním předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. b) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje plnění povinností podle § 3 odst. 1 a 2, § 5 odst. 3 až 5, § 5 odst. 7 písm. a), b), d), e) a f) a § 6q odst. 1, 4 až 6 a.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. c) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje ve spolupráci s orgány správního dozoru podle zvláštních předpisů plnění povinnosti podle § 5 odst. 1 a 6, § 5 odst. 8 písm. c) a § 6q odst. 2 a 3.

Ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách stanoví, že pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Ust. § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách stanoví, že prováděcí právní předpis stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti.

Ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) citovaného zákona stanoví, že přestupku se dopustí ten, kdo prodá nebo vydá pohonnou hmotu, s výjimkou elektřiny, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.

Ust. § 8 odst. 3 písm. b) citovaného zákona stanoví, že za přestupek lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b) nebo d).

Pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách bylo s obviněnou zahájeno řízení o přestupku. Oznámení o zahájení řízení o přestupku (písemnost čj. ČOI 65808/21/3000 ze dne 25. 5. 2021) bylo obviněné prokazatelně doručeno prostřednictvím datové schránky dne 26. 5. 2021, současně byla poučena o právech účastníka před vydáním rozhodnutí.

Dne 28. 5. 2021 bylo správnímu orgánu od obviněné prostřednictvím svého právního zástupce doručeno písemné vyjádření, ve kterém obviněná uvádí, že veškerá nápravná opatření v rámci zjištěného nedostatku byla bezodkladně provedena, jak již správnímu orgánu oznámila v písemném vyjádření ze dne 1. 4. 2021. Ve spolupráci s jejím smluvním partnerem, akreditovanou laboratoří SGS CR, s.r.o. byly důsledně prověřeny hodnoty oxidační stability dodávaných, skladovaných i vydávaných motorových naft. Ve všech prověřených případech byly konstatovány vyhovující výsledky. Byla rovněž prověřena dokumentace k souvisejícím dodávkám, a to až ke zdrojovým výrobním rafinériím. Dále obviněná uvádí, že z literárních zdrojů vyplývá, že parametr oxidační stabilita může být negativně ovlivněn katalytickým působením kovů na produkt při delším intenzivním styku. Jelikož nebyly v předmětném parametru zjištěny jiné neshody, zaměřila se obviněná na vliv konstrukčních materiálů technologie čerpací stanice na kvalitu paliva. Z provedeného šetření vyplývá, že ke kvalitativní odchylce nedošlo pravděpodobně v celém objemu vydaného, resp. skladovaného paliva, ale pouze v technologickém rozvodu čerpací stanice a související technologii výdejního stojanu z důvodu menší obrátky produktu a nedostatečného objemu odtočené nafty v rámci kontrolního odběru. Tento výsledek šetření je podpořen též skutečností, že současně vydávaná neaditivovaná motorová nafta s podstatně vyšší obrátkou vykázala při kontrolním odběru vyhovující výsledky. Uvedené svědčí o podstatně menší míře rizika poškození cílového zákazníka, než by odpovídalo celkovému objemu obchodovaného paliva. Obviněná dále uvádí, že ojedinělost problému s parametrem oxidační stability ji vedlo k oslovení VŠCHT a SGS Czech Republic, s.r.o. s cílem stanovení jednoznačného původu této neshody, kdy nelze ani vyloučit kontaminaci při odběru vzorků. Obviněná dále uvádí, že věnuje péči o kvalitu prodáváného zboží nemalé úsilí a prostředky. Od roku 1998 má obviněná zavedený a udržovaný systém řízení jakosti ve smyslu normy ČSN EN ISO 9001. Tento systém byl v prvních letech certifikován mezinárodně uznávanou společností Lloyd's registr quality

assurance, následně SGS Czech Republic s.r.o. a nyní podléhá pravidelné roční prověrce neméně renovované společnosti LL-C (Certification) Czech Republic s.r.o. a to v rámci auditu IMS (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001). Dále obviněná uvádí, že má zaveden velmi přísný systém výběrů dodavatelů, preferuje společnosti se zavedeným systémem řízení kontroly jakosti. Jakost je garantována na základě znění uzavřených kontraktů. V rámci řízení jakosti je zaveden kontrolní proces zahrnující vstupní, mezioperační i výstupní kontrolu. Stavebními prvky tohoto procesu je 13 moderně vybavených laboratoří, z jichž 2 plně jsou akreditovány ČIA dle ČSN EN ISO/IEC 17 025, další pak v rozsahu daném zákonem č. 353/2003 o spotřebních daních. V průběhu distribučního procesu je během roku podrobena kontrole více než 50 000 vzorků paliv. Dále obviněná uvádí, že rovněž spolupracuje s nezávislou laboratoří společnosti SGS Czech Republic, s.r.o. divize paliv a maziv (smluvní partner ČOI) v několika kontrolních programech. Výstupní kvalita produktů je kontrolována v rámci společného projektu „monitoring terminálů“, na kterých bezprostředně navazují další kontrolní programy, tj. Certifikovaná doprava – kontrola jakosti při stáčení z autocisteren na čerpacích stanicích partnerů „Certifikovaný velkoobchod“ – kontrola jakosti v celém řetězci až k výdejní pistoli na čerpací stanici zákazníka. V závěru vyjádření obviněná uvádí, že věří, že výše uvedené skutečnosti akcentující ojedinělost případu vybočujícího z obecné praxe a přispějí k posouzení míry závažnosti přestupku.

K písemnému vyjádření správní orgán uvádí, že obviněná neuvádí ve svém vyjádření žádné nové skutečnosti, které by obviněnou vyvinily ze správně právní odpovědnosti za spáchaný přestupek. Provedená opatření, která obviněná zmiňuje v písemném vyjádření ze dne 1. 4. 2021, správní orgán bere na vědomí, nicméně je nelze ze strany správního orgánu brát jako polehčující okolnost při stanovení výše sankce, jelikož je na prodávajícím, aby zajistil pro konečného zákazníka prodej pohonné hmoty, jenž odpovídá požadavkům zvláštních právních předpisů, tak, aby se v budoucnu vyhnul případné sankci za protiprávní jednání. Další kroky, které obviněná popisuje v písemném vyjádření ze dne 28. 5. 2021, a to spolupráci s jejím smluvním partnerem, akreditovanou laboratoří SGS CR, s.r.o., správní orgán nepovažuje za vyvinutí maximální úsilí v rámci tzv. liberačních důvodů dle ust. § 21 zákona o přestupcích, které stanoví, *„Právník osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila“*. Tzn., že veškerého úsilí musí být ze strany delikventa vynaloženo ještě před rozhodnou událostí (závadným stavem), resp. delikvent vynakládal veškeré úsilí, ale nebylo v jeho moci zabránit protiprávnímu stavu (příkladem může být například zásah tzv. „vis maior“, vyšší moci (živelná pohroma atd.), kdy tyto skutečnosti nelze ze strany prodávajícího ovlivnit, což není tento případ. Takto úzce vymezený liberační důvod z přísné objektivní odpovědnosti odpovídá závažnosti případných následků porušení povinností podnikatelů a nasvědčuje tomu, že zprostit se odpovědnosti za přestupek dle zákona o pohonných hmotách by mělo být spíše výjimečné. Je věcí podnikatele, aby při své podnikatelské činnosti nastavil poměry tak, aby mu umožňovaly plnit jeho právní povinnosti. Obviněná se mohla vyvarovat prodeje závadné pohonné hmoty, pokud by učinila vhodná preventivní či kontrolní opatření (např. nechat si udělat svůj kontrolní rozbor PHM u akreditované laboratoře), aby se utvrdila, že zákazníkům tak budou prodávány PHM, které odpovídají jakostním požadavkům. Dále správní orgán uvádí, že viní obviněnou z toho, že dne 23. 3. 2021 na čerpací stanici Euro Oil č. 81, na adrese Loukov 236, 768 75 Loukov, prodávala pohonnou hmotu, která nesplňovala požadavky zvláštních právních předpisů, což dokládá laboratorním rozbohem odebraného vzorku z předmětné nádrže. Další množství (2 239 litrů), které zůstalo po odběru vzorků v předmětné nádrži, a na které byl dne 27. 3. 2021 Českou obchodní inspekcí vydán zákaz prodeje, správní orgán bere jako množství pohonné hmoty, které mohlo být potenciálním nebezpečím pro konečného zákazníka v případě, že by si tento produkt zakoupil. Správní orgán nerozporuje názor obviněné, že parametr oxidační stabilita může být negativně ovlivněn katalytickým působením kovů na produkt při delším

intenzivním styku, nicméně domněnku obviněné, že ke kvalitativní odchylce nedošlo pravděpodobně v celém objemu vydaného resp. skladovaného paliva, ale pouze v technologickém rozvodu čerpací stanice a související technologii výdejního stojanu z důvodu menší obrátky produktu a nedostatečnému objemu odtočené nafty v rámci kontrolního odběru, obviněná nepodpořila žádným relevantním důkazním prostředkem, např. dalšími rozbory vzorků z předmětné nádrže. Obviněnou uváděná skutečnost, že současně vydávaná neaditivovaná motorová nafta s podstatně vyšší obrátkou vykazala při kontrolním odběru vyhovující výsledky, správní orgán nebere za relevantní důkaz k projednávanému případu, jelikož se jedná již o nově naskladněnou pohonnou hmotu. Dále správní orgán nemůže souhlasit s vyslovenou domněnkou obviněné, že nelze ani vyloučit kontaminaci při odběru vzorků. Odběr vzorků byl realizován dle čl. 6 ČSN EN 14275 Motorová nafta – Hodnocení kvality automobilového benzínu a motorové nafty – Vzorkování z výdejních pistolí veřejných a neveřejných čerpacích stanic. Vlastní odběr vzorků byl proveden do nových, čistých, těsnících a suchých vzorkovnic – kanystrů a lahví (plastových nebo kovových) označených UN kódem dle ADR. Před odběrem vzorků byl provedeno odčerpání minimálně 4 litrů z výdejní pistole, ze které byly následně plněny vzorkovnice. Všechny vzorky byly řádně zapečetěny a opatřeny plombovací páskou. Při všech těchto úkonech byla přítomna obsluha čerpací stanice, která byla rovněž upozorněna před odběrem vzorků na to, že uvedený odběr vzorků se provádí zásadně a pouze do čistých a nepoužitých odběrných nádob České obchodní inspekce. Tyto výše uvedené skutečnosti jsou zaznamenány v úředním záznamu ze dne 23. 3. 2021. Dále správní orgán uvádí, že obviněnou uváděné skutečnosti, zavedený systém řízení jakosti, přísný výběr dodavatelů, provedení více jak 50 000 vzorků paliv za rok ve 13 moderně vybavených laboratořích nebo spolupráci s nezávislou laboratoří SGS Czech republic, s.r.o., nemohou taktéž obviněnou zbavit správně právní odpovědnosti za protiprávní jednání, kterého se dopustila, ani zmírnit závažnost přestupku.

K tomu lze dodat, že sledování a monitoring složení a jakosti prodávaných pohonných hmot a následný rozbor zajišťovaný akreditovanou osobou je jedním z předpokladů ochrany spotřebitele a současně znamená omezení rizik nebo způsobení majetkové újmy.

Správní orgán má za prokázané, že postupoval ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Při určení výměry pokuty bylo přihlédnuto ke všem relevantním kritériím pro určení výše trestu danými ust. § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu právem chráněného zájmu, ke způsobu spáchání přestupku a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Závažnost přestupku vyjádřil správní orgán výší uložené pokuty.

Správní orgán uvádí, že mimo jiné smyslem přijetí zákona o pohonných hmotách je chránit zákazníka před prodejem nekvalitních pohonných hmot.

Nejprve se správní orgán zabýval způsobem spáchání přestupku. Správním orgánem vytýkané porušení zákona o pohonných hmotách spadá, svým charakterem, mezi přestupky ohrožovací. K naplnění skutkové podstaty výše uvedeného přestupku (i jeho dokonání), jak je zřejmé z formulace tohoto přestupku, dochází už porušením povinností, a to, aniž by došlo ke vzniku škodlivého následku anebo škodlivého účinku. Lze potom uzavřít, že u přestupků ohrožovacích není podmínkou jejich dokonání vznik škodlivého následku. Zatímco u poruchových přestupků, kam spadá např. nesplnění povinnosti poctivosti prodeje podle § 3 písm. c) zákona č. 634/1992 sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění,

kde porušení zákonem stanovené povinnosti na jedné straně (prodávajícím) má za následek majetkovou újmu na straně spotřebitele. Odpovědnost účastníka řízení za přestupek (prodej pohonné hmoty, která nespĺňuje požadavky zvláštních právních předpisů) je objektivní odpovědností, tzn., že správní orgán nezkontroluje zavinění, což potvrdil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „Odpovědnost za kvalitu prodáváných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.“. Pokud by se prokázalo, že ke spáchání přestupku došlo úmyslným jednáním, zcela jistě by to bylo přičteno k tíži delikventa. Z důvodu, že ke spáchání přestupku mohlo dojít nedbalostním jednáním, které je typické pro tento druh protiprávního jednání, správní orgán nevzal způsob spáchání přestupku ve prospěch obviněné ani k její tíži.

Co se týče následku protiprávního jednání, musí správní orgán předeslat, že oxidační stabilita hodnotí odolnost nafty proti chemickým změnám doprovázených tvorbou úsad při dlouhodobém skladování a při vystavení zvýšeným teplotám. Z výsledku zkoušky lze usuzovat, jak velkou tvorbu nerozpustných látek a následně úsad lze očekávat. Nevyhovující výsledek oxidační zkoušky ukazuje na oxidační nestabilní produkt, který může způsobit poškození palivového systému vozidla. Úsady vytvořené v naftě v důsledku oxidační nestability podle množství a charakteru mohou způsobit ucpání palivového systému a zvýšené opotřebování nebo poškození citlivých hydraulických prvků palivového systému. Zákazník očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázán na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozuje tím spotřebitele, neboť krátí jeho právo na výrobky prodávané v závazně stanovené jakosti. Vzhledem k potenciálnímu nebezpečí poškození palivového systému vozidla správní orgán vyhodnotil toto kritérium v neprospěch obviněné a mělo rozhodující vliv na výši pokuty.

Taktéž v souvislosti s následkem protiprávního jednání vzal správní orgán v neprospěch obviněné i množství nevyhovujícího paliva, které zůstalo v nádrži po odběru vzorků dne 23. 3. 2021 (celkem 2 239 litrů, viz zákaz prodeje ze dne 27. 3. 2021), neboť případné následky se nemusely týkat pouze malého množství zákazníků ale několika desítek, pokud by si tento produkt zakoupili (budeme-li brát obecně známé hledisko, že do jedné nádrže osobního automobilu lze natankovat přibližně 50 litrů pohonné hmoty).

Správní orgán přihlédl ve prospěch obviněné k tomu, že tato při dotčených kontrolách se správním orgánem řádně spolupracovala a snažila se poskytnout všechny požadované informace. I vzhledem k tomuto mohly potom kontroly proběhnout efektivním a hospodárným způsobem, a dále k tomu, že odchylka byla zjištěna pouze v jednom parametru a další vzorky pohonných hmot odebraných při kontrole zákonným požadavkům vyhověly.

Ve prospěch obviněné vzal správní orgán skutečnost, že se obviněná v posledních třech letech porušení právní povinnosti (ust. § 3 odst. 1) dané zákonem o pohonných hmotách nedopustila, pokud je správnímu orgánu známo.

Odpovědnost prodávajícího za výše uvedený přestupek je třeba chápat jako odpovědnost objektivní, tzn. bez ohledu na zavinění. Takovou odpovědnost nese prodávající jako právnická osoba. Ke vzniku odpovědnosti prodávajícího za přestupek postačuje porušení povinností stanovených v právním předpisu.

Další hodnotící kritéria, která by měla vliv na výši uložené pokuty, správní orgán neshledal.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlednutím k okolnostem ve prospěch a v neprospěch obviněné a úvahy správního orgánu, byla obviněné uložena pokuta ve výši 1 000 000 Kč, tedy ve výši

20 % zákonem stanoveného rozpětí uvedeného v ustanovení § 8 odst. 3 písm. b) zákona o pohonných hmotách. Pokuta byla uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře obviněné, tedy byla pro ni nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti přestupku i zásadě přiměřenosti používané v řízení o přestupcích. Hlavním účelem uložení sankce ve formě pokuty je důrazně upozornit obviněnou na povinnost dodržovat při své podnikatelské činnosti ustanovení veřejnoprávních předpisů.

Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoliv zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena ve výši 20 % zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Správní orgán informuje obviněnou, že pokud není v možnostech obviněné uhradit uloženou pokutu jednorázově, má možnost požádat o povolení splátek, o němž rozhodne v prvním stupni ředitel inspektorátu České obchodní inspekce Jihomoravského a Zlínského. Při rozhodování bude zváženo, zda obviněná splnila zákonné podmínky pro povolení splátek. Podaná žádost proto musí být obviněnou řádně odůvodněna a doložena důkazy. Podání žádosti je podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. bodu 1 písm. d) položky 1 sazebníku, jenž je přílohou tohoto zákona, zpoplatněno částkou 400 Kč. Tento poplatek je možné uhradit kolkovou známkou zaslanou samostatně nebo spolu s žádostí o povolení zaplacení pokuty ve splátkách, bezhotovostně na účet České obchodní inspekce č. 3754-829011/0710 pod variabilním symbolem uložené pokuty (viz výše) a specifickým symbolem 3711 nebo hotově na inspektorátu České obchodní inspekce Jihomoravském a Zlínském.

S ohledem na výši pokuty se správní orgán rovněž zabýval hrozbou případných likvidačních účinků pokuty. Nejaktuálnějším podkladem pro zhodnocení finanční situace obviněné je ke dni vyhotovení rozhodnutí účetní uzávěrka za rok 2019 dostupná ve sbírce listin obchodního rejstříku (dostupné na www.or.justice.cz). Z účetní uzávěrky za rok 2019 vyplývá, že obviněná hospodařila v tomto účetním období se ziskem po zdanění 1 256 mil. Kč, přičemž jen tržby z prodeje zboží činily 48 585 mil. Kč. V roce 2019 zaznamenal maloobchodní prodej PHL v síti čerpacích stanic EuroOil růst a dosáhl rekordních hodnot, kdy celkový nárůst objemů prodeje PHL o 16 mil. litrů za rok byl realizován tradičně především v naftě motorové. Hlavním důvodem pozitivních výsledků je mimo jiné i postupné rozšiřování počtu čerpacích stanic. Hodnota zásob zboží uskladněných na čerpacích stanicích k 31. prosinci 2019 činila 252 mil. Kč včetně hodnoty spotřební daně ve výši 131 mil. Kč. Aktiva obviněné činila 19 483 mil. Kč. Správní orgán zastává názor, že pro obviněnou s obratem řádově ve stovkách milionů korun není uložena pokuta likvidační ve smyslu definice uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j.: 1 AS 9/2008 – 133 takto: „*Likvidační pokutou přitom rozšířený senát rozumí sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty*“.

Povinnost uložit obviněné, která řízení vyvolala porušením svých právních povinností, nahradit náklady řízení paušální částkou je stanovena ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. V tomto řízení je tato zákonná

podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1 000 Kč v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce prostřednictvím inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně (k výše uvedené spisové značce). Tato lhůta se počítá ve smyslu ust. § 40 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů ode dne následujícího po jeho doručení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě, stává se rozhodnutí pravomocným. Nebudou-li pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným správním orgánem.

Mgr. Karel Havlíček
ředitel inspektorátu